

Specifika edukačního prostředí

Při vyučování se poskytuje speciálněpedagogická podpora v závislosti na druhu a stupni postižení. Žáci se SVP se vzdělávají podle IVP bez ohledu na vzdělávací instituci. Speciální vzdělávací potřeby se vztahují k osobě (které má být poskytnuta podpora) a k prostředí (které podporu poskytuje).

Podmínky organizační

- diverzifikace vzdělávací nabídky (rozdílnost vzdělávacích strategií)
- organizace vzdělávání (specifika podpory)
- preferovat diferenciaci vnitřní (kombinace homo – a heterogenních skupin)
- časové hledisko (práce v blocích, 45 minut)
- spoluúčast dalších osob (asistent pedagoga)
- výše poskytované podpory (1. – 5. stupeň)

Úprava režimu časová

- odlišná délka vyučovací hodiny
- vyučovací hodiny lze dělit a spojovat
- relaxace
- důraz na individuální práci
- kratší pracovní úseky
- AP zajišťuje podporu i během přestávek a relaxace

Úprava režimu místní

- další pracovní místo pro žáka (koutek na relaxaci, pracovat s AP, prostor pro individuální práci = vertikalizační stojan, práce na PC ad.)
- prostorové uspořádání výuky (zóna pracovní, relaxační, lavice do tvaru U)
- úprava zasedacího pořádku (umístění žáka do první lavice,..)
- snížení počtu žáků ve třídě (větší prostor pro IP, méně rušivých podnětů, větší bezpečnost)
- vzdělávání v jiném prostředí (domácí prostředí)

Úprava prostředí

- Odstranění architektonických bariér
- Prostorové uspořádání

- Speciální nábytek
- Úložné a odkládací prostory
- Možnost oddělení pracovního místa paravánem
- Prostor pro aplikaci léků, mastí apod.

Vzdělávací strategie

- volba metod, forem a prostředků
- individualizace a diferenciací výuky (respektuje odlišné vzdělávací potřeby)
- osobní maximum žáka (přiměřená náročnost, umožňuje pokrok, dosažení cíle)
- kooperativní výuka (zvyšuje soudržnost, vzájemná spolupráce)
- komunikace (překonávat bariéry při vzdělávání, nutná zpětná vazba)
- vzájemný respekt (vnímání odlišnosti jako podmínky spolupráce)
- různé styly učení (využívat dominující smysly a typů inteligence)
- strategie opakovací, prověření znalostí
- -pomůcky (didaktické, kompenzační, rehabilitační)

Vzdělávací podmínky

- vzdělávací obsah je shodný pro všechny, ale jsou diferencované výukové strategie
- vzdělávací obsah může být modifikován (rozsah, hloubka, forma)
- VO může vycházet z různých zdrojů a učebních materiálů (odpovídají zájmům, motivaci a úrovni žáka)
- pružné kurikulum (umožňuje úpravy pro individuální potřeby)
- předměty speciálněpedagogické péče
- určení stupně podpory
- jiné úpravy (v učebním plánu)

Spolupráce, pomoc odborníků

- spolupráce s rodiči
- spolupráce s poradenskými zařízeními
- jiné rezorty
- sdílené řešení problémů (není jen můj, ostatní ho mají možnost ovlivnit)

Podmínky materiální

Podmínky personální

- stěžejní činitel
- kvalifikovanost a odborná erudice
- profesní kompetence
- systematická diagnostická činnost (výhodisko pro strategie výuky)

Hodnocení

- Individualizace hodnocení (nevyrovnanost výkonů, důsledky dg., aktuální zdravotní stav, zvláštnosti žáka,..).
- Podmínky a metody dlouhodobého sledování žáka (komplexní, objektivní informace, vývoj kompetencí, dílčí pokroky, dosažená míra samostatnosti, připravenost na vyučování,..).
- Posílení motivační funkce hodnocení (umožnit pocítit podporu, úspěch, zapojování do společných aktivit, motivující hodnocení, oceníme snahu a přístup k práci).

Otázky a úkoly:

1. Kterých oblastí se týkají specifika edukačního prostředí u žáků s tělesným postižením?
2. Stručně charakterizujte jednotlivé oblasti edukačního prostředí u žáků s tělesným postižením z hlediska specifík.

3. Na základě vaší praxe uveďte příklady specifík edukačního prostředí u vybraného žáka s tělesným postižením.

Literatura:

Čadová, E. a kol. (2015) Katalog podpůrných opatření pro žáky s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu tělesného postižení ne závažného onemocnění. Dílčí část. 1. vydání. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci.